

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint
A nyílt tér sora 1 korona.

A képviselőtestület figyelmébe.

A tisztviselők helyzete mindig mostoha volt. Az általam, a vármegyei és a községieké egyformán. A béke idején is. Soha sem kaptak több fizetést, mint amiből szűkösen, talán nélkülözések nélkül éppen hogy megélhettek.

Legmostohább volt azonban a község a maga tisztviselőivel szemben.

Ilyen mostoha volt Sümege is. És most, az égbekiáltó drágaság idején, a háború szülte súlyos viszonyok között is megmaradt ilyen mostohának, holott pénzügyi helyzete soha sem volt jobb, mint ma, az ugyancsak háború okozta különleges viszonyok miatt.

Ennek bizonyítására tekintsük: hogyan díjazza a község a maga tisztviselőit. A jegyzőkről nem szólunk azok fizetését rendezte az állam. Itt a község csak méltányosságot gyakorol, amikor ezekben a szomorú időkben ezt a díjazást a maga jószántából pótolja. Am a községi bíró és pénztáros javadalmazása sehogy sem fér össze a mostani élet mérhetetlen drágaságával, nem fér össze végzett munkásságukkal, a hivatalban eltöltött idejükkel, szertelen megnövekedett súlyos gondjukkal és avval a nagy-nagy anyagi felelősséggel, amely tisztükkal vele jár.

A községi bíró évi 1200 K, a pénztáros, Sümege község nagy vagyonának, félmilliót meghaladó alapítványainak kezelője, egyben községi adótáros, a hadi segélyek pénztárosa, a közéletelés egyes funkcióinak vezetője stb. 1600 K évi fizetést kap.

Itt az alaphiba. Az, hogy ez a törzsfizetés olyan csekély, amely nem méltó Sümege községhez és csak annak tokmérője, hogy nem értékeli és nem becsüli a maga alkalmazottjainak mun-

ka értékét, mert nem ismeri vagy nem méltányolja a szentírás régi szavait: a munkás méltó a maga bérére.

Az, hogy a község maga is megadja a háborús segélyt, semmit sem von le a tőnt mondottak igazságából, mert az ezerszeres drágulás mellett az volt a legcsekélyebb, amit tennie elmulasztatatlanság kötelessége volt.

Mondjuk: ott az alaphiba, hogy csekély, igen csekély maga a törzsfizetés. Hisz a községi tisztviselők fizetése nem éri el a kisebb rendűrangú állami és vármegyei tisztviselők fizetését sem, emellett súlyosan esik a serpenyőbe, hogy a községi tisztviselőknek, mint 3 évről 3 évre választottaknak, sem lakáspénze, sem nyugdíjbiztosítása nincs és nem lépnek elő az államiak és megyeiek fizetési osztályainak és fokozatainak megfelelően 3-3 évben.

Már az utóbbi különbségek annyira hátrányosak a községi tisztviselőkkel szemben, hogy ezt magasabb törzsdíjazással enyhíteni kellene, mert végképpen eltüntetni úgy sem lehet.

Ezt azután még avval fokozni, hogy a törzsfizetés is jóval ama tisztviselőknél alul marad, igazán olyan állapot, amely sehogy sem válik a községnek dicséretére, hanem csakis szégyenére.

Azt hisszük azonban, hogy ez a lehetetlen helyzet nem annyira a képviselőtestület nem akarására, avagy méltánytalanságán, mint inkább azon múlik, hogy a község említett tisztviselői átallják jogos kívánságukat a képviselőtestület elé vinni, a képviselők pedig nem is gondolnak arra, hogy a mi derék tisztviselőinknek, akik a város érdekében annyit dolgoznak, annyit törnek magukat, bizony nagyon is vékonyan fizetik vissza nehéz, súlyos gondokkal járó munkásságukat.

Azért hívjuk föl mi erre a valóban elszomorító, méltány-

talán helyzetre a község képviselőinek figyelmét.

A rendezés, a fizetésnek illő, a különleges helyzetükhöz mért megadása éppen nem terheli meg a község lakosságát. A község ma olyan virágzó pénzügyi helyzetben van, s olyan új pénzforrások nyíltak számára, hogy ez a teher meg sem látszik rajta.

Bizunk benné, hogy föl-számamlásunk eredményes lesz s a képviselőtestület teljes lélekkel méltányolja a maga tisztviselőinek a város iránti odaadó meleg szeretetét, ebből a szeretetből buzgó törhetetlen munkásságát, s azt az erkölcsi elismerést, amellyel nekik nem egyszer adóztott, végre kézzel fogható tettekkel is siet kimutatni.

Sümege kizárása a vasuti forgalomból.

A helybeli állomásfőnökség értesítése szerint október 18-tól kezdve a kereskedelemügyi minisztérium rendelete szerint a 6512, és 6511, számú vonatok közlekedése megszűnt, amely azt jelenti, hogy Sümege-ről csak délután 2 óra 35-ös vonat indul Ukk felé s délután 4 óra 10 perckor megy Tapolca felé.

A háborús sok méltatlanság között ez igen súlyosan érinti a sümegieket, amennyiken sok körülménnyel belevág a sümegiek amúgy is alig mozgó városi létérdekeibe.

Először is bármely irányban akar valaki elutazni, teljesen lehetetlenné teszi a továbbutazást a közlekedés lehetetlensége, mert vagy Tapolcán vagy Ukon kell egy félnapot vagy éjszakát tölteni. Továbbá a reggeli vonat megszüntével az ide iskolába járó 56 gyermeknek elvágják az iskolalátogatás lehetőségét. A sümegi vásárookra vagy piacra jövők is teljesen megakadályoztatnak, hogy ide valaki bejőjjen.

A posta nem érkezik meg egyáltalán, vagy ha igen, akkor egy-két napos késéssel.

Sok és sok más körülményt sorolhatunk még fel, melyek ezen intézkedés miatt dühös méltatlanságunkat csak fokozzák.

Mennyi kultura érzés, mennyi érdeklődéssel megnyilvánulása, mennyi törekvés látszik Sümege kereskedelmi érdekei ügyében ezen intézkedések végrehajtásában.

Hol van az az intéző faktor,

aki ilyenkor sorompóba lépjen?

A kerület országgyűlési képviselőjének módjában lenne illetékes helyen szót emelni ebben az ügyben s ha más nem is, de az 56 iskolás gyermek kulturális fejlődése érdekében kell, hogy feleljen szavát.

Hivatkozom egy a 48-as függetlenségi pártjához tartozó vezető embernek az országgyűlésen elmondott beszédére, melyben kijelentette többek között a mai napokban, az ország legelső érdeke: a nép, a gyermekek nevelésének ügye. Ha Sümeget teljesen megakarják bénítani, legalább az intéző körök legyenek tekintettel azokra a legelőszörre, melyeket a mai idők szociális fejlődése az egyestől, a társadalomtól, az országtól a mai viszonyok között kiáltva követel!

A spanyol járvány áldozatai.

A rettenetes spanyol járvány, mely országokban, megyékben, városokban keresztül nyargal és sorra dönti sírba az élet-erős emberek százait, városunkat sem kerülte el. A halál városunk egy csinos, rokonszenves urnóját Tóth Lajosné ragadta el. Halálhíre az egész városban ószinte részvétet keltett, mindenkit fájdalommal érintett. Halálát két gyermeke Jenő, ki az olasz fronton teljesít katonai szolgálatot és Idus gyászolják. A család az alábbi gyászjelentést adta ki: Tóth Jenő és Idus, gyermekei, Dufek Pál testvére, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretett anyjuk, testvére, illetve rokonuk özv. Tóth Lajosné szül. Dufek Ida f. hó 14-én d. u. 2 óraker életének 41 évében, a halotti szentségek általtos felvétele után, elhunyt. A boldogult hült tetemét f. hó 16-án délután 5 óraker a helybeli róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozat a helybeli plébánia templomban f. hó 17-én délelőtt 9 óraker lesz. Sümege, 1918. október 15. Nyugodjék békében! Temetése f. hó 16-án nagy részvét mellett ment végbe, hol testileg résztvett az Erzsébet Jókony Nőegylet. Ennek pénztárosa volt.

Habtländer József helybeli kovácsmester, ki régóta aszatikus beteg a volt spanyol járvány következtében f. hó 13-án meghalt. 15-én temették.

Bachinger Imréné ovónő ki spanyol betegségben fektött helek óta, környezete már azt gondolta, hogy a veszedelmes kórt kibírja, f. hó 19-én d. e. 11 óraker elhunyt.

Halálát férje Bachinger Imre járásbírói irodáját és három kis gyermeke gyászolja. Városzerte megdöbbenéssel és részvétellel viseltetnek a mélyen sujtott család iránt.

H I R E K.

Biber Ferdinánd főhadnagy halála.

Egy rendkívül szimpatikus s derék tisztje halt meg tegnap a helybeli tüdőpótlagnak. Súlyos sors-tragédia, mely fájdalmasan markol bele a háború által sokat szenvedett megilletődött lelkekbe. Hoszszú harctéri szolgálata alatt megkímélte őt a legsúlyosabb ártkozásoktól tüdő a halálától s most itt a csendes otthoni körben, melyben a távol idegenben messze hazájától, sokan meleg családi otthonossággal igyekeztek a nehéz sorskörülményeket részére elviselhetővé tenni, vad alattomosággal lopta ki az életből e szép fiatal lelket a spanyolbetegség.

Szegény Biber főhadnagy! Nehéz halálhíradóját szeretetlenül elhagyta fejezte be. Egy vigasztaló könny egy sóhajjal simogatás nélkül hagyta itt azt a világot, azt az életet, mely már gyermekkorában rabolta el tőle szeretteit. Reményekben gazdag élete hidegen torpadt bele a nagy semmisségbe akkor, mikor úgy látszott, hogy a lelkeségre szereteten nyugodhat meg az élet sok zaklatása után.

Mily borzasztó véget!

Lehajtott-fő fájdalommal halljuk koporsójának leszögzését.

A háború tragikuma komor színekkel vonja be szemédelét, s nagy tozsdáról a rettenetes halálnak keserű könnyeket csal szeméinkre.

Utolsó útjára a neki életből hiányzó szeretettel kísérjük s avval a fájdalommal, mely emberiségünk e kínzó muldsán érezzük.

A mély érzésű rokonszenv, melyet itt rövid idő alatt szerzett megnyerő egyénisége tegye könnyűvé neki a békés magyar földet, a ha hazájától messze a mi vendégszerető karjainkban is lehelte ki a háborútól fáradt fiatal lelket szeretetünk szerezzen neki édes nyugodást.

A pótlólag a Sümeg és Vidékét a következő levélben értesítette Biber főhadnagy haláláról.

A Sümeg és Vidéke szerkesztőségének.

Biber Ferdinánd főhadnagy (tényleges) született 1892. április 20-án Bécében. A háború kezdetén mint kadett vonult és 1914. aug. 28-án egy srápneltől megsebesült. 1914. november 7-én másodszor ment a harctérre és 1918. áprilisig maradt kórh. 1916-ban ténylegesítette magát és 1917. év elején átvette az I. sz. őtég parancsnokságát és ered. segédtisztiságot. 1918. áprilisától fogva Sümegen tartózkodott és a pótlólag, mint első tiszt teljesített szolgálatot. Október 12-én spanyol betegségben megbetegedett, melyhez tüdőgyulladás is járult. 19-én éjjel 12 óra 25 perckor meghalt. A társaságban Biber főhadnagy vitészt viselkedett,

mely vitézségéért a katonai érdemkereszt III. oszt.-val tüntették ki a (kardokkal). Mind a két Signumlaudis (a kardokkal), Károly csapat kereszt és sebességi érem, tulajdonosa volt.

A tisztikar Biber főhadnagyban kötelességtudó szeretettel méltó barátot veszített el.

Dr. Springs százados.

— Kitüntetés. A király Doranyi József t. tüzérhadnagyot a III. osztályú katonai érdemkereszttel tüntette ki. A fiatal hadnagy ez a negyedik kitüntetése már amit a háborúban szerzett.

— Községi gyűlés. Sümeg község képviselőtestülete f. hó 20-án fél 11 órakor a község háza tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1) Illetőségi ügyek. 2) Községi közmunka változásának megállapítása. 3) Pressing József téglásmester kérvénye munkadíjának felemelése iránt. 4) Az áll. elemi iskola igazgatójának kérvénye a szegény tanulók lábbelivel való segélyezése iránt. 5) Pethő Gyuláné iskolaszolga kérése fizetésének felemelése iránt. 6) Az iparostanonciskola tanfolyamának kérvénye óradíj felemelése iránt. 7) Horváth Sándor rendőr lemondása és segélyezési kérvénye. 8) A sümegi beszerzési csoport kérvénye 140 méter tűzifa átengedése iránt. 9) Fehér Dénes adóügyi jegyző kérvénye a bortermelési adójutalék egyrészének folyósítása iránt. 10) A csáktornyai m. kir. gazdasági iskola igazgatóságának átírata háztartási tanfolyam létesítése iránt. 11) Községi és körjegyzők Erzsébet királyné orsz. segítő egyesületének kérelme anyagi segélyezés iránt. 12) Az országos jegyzői árvaház egyesületének kérvénye anyagi segélyezés iránt. 13) Csacsinovic József által a sümegi áll. elemi iskola részére tett 250 koronás alapítólévíl bemutatása. 14. Nétáni indítványok.

— Országos vásár. Jövő héten f. hó 26-án országos vásár lesz. Vasúti összeköttetésünk miatt idegen forgalomra számítani nem lehet miután a reggeli vonatok nem járnak.

— A spanyol járvány. Értésülésünk szerint két nap óta újabb megbetegedés nem történt a járvány múlt felében van.

— Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a hivatalos helyiségeket minél kevesebb számban keressék fel és tartózkodjanak hiábavaló kérésektől és felvilágosításoktól.

— Koszorú megváltása. A sümegi Erzsébet jótékony Nőegyesület társelnökének özv. Tóth Lajosné elhunytakor koszoru megváltásul 100 K-t ajándékozott a

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó férjem elhunytá alkalmától kifejezett részvételt, valamint mindazoknak kik temetésén megjelentek hálás köszönetet mondok özv. Halbländer Józsefné.

sümegi áll. elemi iskola szegény tanulóinak fölruházására. Hálással köszönöm. Éles Károly igazgató.

— Szegény agglegények!

Ők, akik az életfűggetlenei szerepében tetszelegtek, terhet hagnak, bírságolásba menő agglegényadót. Visszamenőleg 1918. évre is kivetik. A pártában maradt agglegényok egyetlen elégtétele ez. Ugy kell nekik! Agglegényadót nem vetnek ki, mert „ők” önhibájukon kívül estek leányaggságba.

— Hirdetmény. Értesitem a t. közönséget hogy október 18-tól kezdve Győr—Szombathely között 1312. és 1311., Kőrmend—Fehring között 2312. és 1313., Pozsonyújváros—Szombathely között 5212 és 5211, Celdömlök—Zalaegerszeg között a 6417. (indul Celdömlökről reggel 5.10.kor) és 6414. valamint a 6512. (Ukkról Tapolca felé reggel 6.58.kor.) és 6511. (Tapolcáról Ukk felé reggel 4.49.kor) sz. személy vonatok közlekedése beszüntetett. Az állomásfőnök.

— A szőlőtörköly árának megállapítása. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a központi szeszfőzde a következő áron köteles átvenni a törkölyöket: a kézisajtóval sajtolt törkölyért 24 korona, a betaposottért 26 kor., a víznyomású sajtóval sajtolt friss szőlőtörkölyért 20 kor., a kidolgozott bor készítésére használt szőlőtörkölyt pedig 7 koronáért, mindig métermázsánként érve az árakat. Az árak minimális árak, a szeszfőzdek adhatnak érte többet is. Nincs benne a rendezetben, hogy a gazdák kötelesek volnának a törkölyt felajánlani. A törkölybor készítése azonban bejelentendő. Sok bizonytalanságnak vága volna utját, ha mindjárt a pálinkaárakat is megállapítják.

— Elhalasztották a ruharendelet életbeléptetését. A ruharendelet életbeléptetését a kereskedelmi miniszter illetékes helyről származó értesülésünk szerint egy hónappal el fogja halasztani, ami azt jelenti, hogy a 83.000. számú rendelet értelmében a bejelentéseket a szeptember 20-án volt állapot szerint november 15-ig kell megtenni, a ruhajegyek pedig december 1-én fognak hatályba lépni. Ehhez képest a kormány előreláthatólag föl fogja hatalmazni a konfekcionáló cégeket és iparosokat, hogy készleteikből megfelelő mennyiségeket dolgozhassanak föl, illetőleg a kiskereskedőket, hogy a rendeletben meghatározott 20% helyett valószínűleg 40%-ot adhassanak el külön engedély és utalvány nélkül. Ez az intézkedés mindenesetre könnyíteni fog valamelyest a forgalmon, de igazi megkönnyebülés a polgári szükséglet ellátásában csak akkor volna lehetséges, ha a hadvezetőség polgári fogyasztásra nagyobb mennyiségű nyersanyagot és készgyártmányokat tenne szabaddá. Ezt annál inkább meglehetné, mert most aránytalanul nagy mennyiségű textilanyagokat vonnak el a polgári lakkosság elől a katonaság számára tartalékok gyűjtésére.

— A múltb. Boda Béla rigácsi tanító kedves és valóban a jelen körülményekbe beleillő háborus népsziművet ért, melynek címe „A múltb.” Boda darabjába belevitte mindazt, mely érzés,

gondolat a falusi nép lelkében él és van. Gratulálunk mi is Bodának, a kitűnően sikerült darabjához, melyet már nagyon sok helyen nagy sikerrel adták elő. A darab most hagyta el nyomtatásban lapunk nyomdáját. Megrendelhető Horvát Gábor könyvkereskedésében, valamint e szerzőjénél. Ára portóval együtt darabonként 2 K 50 fillér.

Felelős szerkesztő Horvát Imre. Szerkesztőtárs: Németh Bőske. Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

Eladó ház.

Sümegen a Flórián téren levő sarok házamat mely üzleti célra kiválóan alkalmas, a hozzátartozó magtárral együtt eladó. Érdeklődők forduljanak dr. Füst János sümegi ügyvédhez.

Özv. Tóth Józsefné.

Világos sárga fedeles hintó kitűnő állapotban eladó Halbländer József kovácsmesternél Sümegen.

Már most lássa el magát mindenki

szőlőtörköly-papirspárgával

nem hulladék és nem csomózott hanem a legjobb natrom cellulose kapható és azonnal szállítható.

Papíráru Gyári és Kereskedelmi R.-T. Budapest.

VII. Rákóczi ut 6, Telefon: 83-63 Sürgőnycim: Papirtextil.

Viszonteladónak árendemény

Keresek

egy hadmentes ügyes, nős bognárt vagy faragót ki a szakmáján kívül a gazdasági teendőkhöz is járta, conventió fizetéssel, azonnali belépésre.

özv. Hayden Sárdorné

Szalapa.

p. Túrje.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad a kiadóhivatal.